

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An liceat Principibus Legatos, & eorum famulos atrociora scelera
perpetrantes, sine violatione iuris gentium condigna ultione punire? Et
explanatur in hoc casu differentia inter Legatos Principum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. XXII. & c. III

multo magis hæc exemptio illis Ecclesiasticis erit concedenda, qui ex speciali privilegio habent ut soli Papæ subdantur, etenim per hanc exemptionem generali privilegio Clericorum non derogatur, sed illi hoc amplius additur, ut qui ex hoc privilegio munitus, soli Papæ subdatur, alioquin specialis favor in odium illius retorqueretur, contra *l. quod favore, C. quod de legib. Ita ille.*

RESOL. XXII.

An sit licitum Principibus Christianis, & Magistratibus laicis discutere facultates, & potestatem alicuius Nuntii, qui in illam Provinciam à Pontifice mittitur? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 68. aliis 67.

§. 1. **N**egotiè responderetur communiter contra Couarruu. *pract. 99. cap. 34. num. 4.* & Bobadill. *in Polit. m. 1. lib. 2. c. 18. n. 207.* & ita docet Bonacina *de legibus disput. 10. quest. 2. punct. 1. §. 1. num. 15.* Pefantius *de immunit. Eccles. disp. 20.* Azorius *part. 1. lib. 5. c. 14. q. 9.* & alij.

2. Nec valent rationes, quas adducit Couarruu. quia ad summum tantum probant, Nunciatorum potestatem discuti debere per iudices Ecclesiasticos, qui in illis Regnis reperiuntur, ut sunt Episcopi, Archiepiscopi, &c. Ex commissione verò Summi Pontificis debent Nuncij exhibere Regibus, seu Magistratibus, literas suarum legationum, ut eis innotescat legitima eorum legatio, & autoritas, ut colligitur ex *cap. nobilissimus. disp. 97.*

RESOL. XXIII.

An liceat Principibus Legatos, & eorum famulos atrociora scelera perpetrantes, sine violatione iuris gentium condigna ultione punire?

Et explamatur in hoc casu differentia inter Legatos Principum secularium, & Nuntios, & Legatos Summi Pontificis. Ex part. 6. tract. 8. Misc. 3. Ref. 2.

§. 1. **N**egotiam sententiam docent aliqui, quam conantur probare ratione & exemplis, quia ut obseruat Franciscus le Vayer Doctor Gallus *de legatione cap. 4.* vnicuique notum est, Legatum siue inter suos, siue inter externos ipsarum hostium tela, sacrosanctum inuiolabilemque esse, ut qui eum percussit, pulsauerit, vel etiam verbo offenderit (quod etiam non solum de eius persona, sed de nota eius familia vniuersoque comitatu dictum velim) ius gentium, omniæque societatis humanarum violasse videatur. Et idè Vgo Grotius *de iure belli lib. 2. c. 18. num. 4.* & Kirchnerus *lib. 2. cap. 2.* docent Legatum etiam contra Rempubliam molientem nefas esse puniri; & Romanos hoc olim fecisse ex multis exemplis comprobatur.

2. Sed ego contrariæ sententiæ prorsus adhaerendum esse puto. Assero igitur, quòd licet Legati diuino & humano præsidio vallerent, ut assertit Tullius *oratione 3. in Verrem.* & obseruat Reinholdus *condit. de fide Politica lib. 2. c. 13.* Paulus Badius *de Republ. lib. 3. c. 6. n. 1.* Alexander ab Alexandro *Genialium dierum lib. 5. cap. 3.* & ibi Tiraquellus *in Amotar. litter. T. Thololanus de Republica lib. 11. cap. 10. num. 14.* eorumque ius sanctum, & inuiolatum iure gentium habitum sit, ut ex Theologis docet Badius *in 22. D. Thorne quest. 57. artic. 3.* & Araujo *in 1. 2. q. 92. disp. 1. sect. 6. diff. cult. 3. n. 15.* quòd quidem ferè omnia, veterum monumenta testantur. Vnde *in leg. 17. ff. de legationib.*

Tom. I. X.

sic habetur: Si quis Legatum pulsaret, contra ius gentium id commissum esse existimatur, quia sancti habentur Legati, id est, inuiolabiles, ut ait Glossa. Et ideo in signum securitatis olim portabant sagmina, herbas, ut patet *in leg. 8. §. 1. de ver. dinis.* Tamen ex his non sequitur impunè atrociora crimina committere; neque Principes apud quos degunt, si velint, non posse illos debita animaduersione punire: aliter eorum immunitas & licentiam delinquendi speriret, & patrocinium turpitudini pateret.

3. Si igitur Legati facinora atrociora commiserint, utique Principes non tenentur illos liberos & impunitos dimittere: Sic Phileas Tarentinus cum Romæ legatione fungeretur, ad obsides Tarentinos aditum sibi inuenit, & corruptis duobus aeditis, custodia eduxit, & comes itineris factus cum ipsis vna aufugit, vnde ab itinere cum illis retractus & in comitum deductus virgis populo probate caesus & de saxo eiectus est. Ita Livius *lib. 15.* Sic Alexander Legatos Persicos iugulauit, quòd filias Amintha ad concubitum flagitasset, Ita Iustinus *lib. 7.* Sic Marc. Anton. Augusti Legatum, quòd liberius cum Cleopatra egisset, verberibus nudum caedi iussit. Ita Waferticus in oratione sinebri Stephani Regis Poloniae. Sic Basilius Moschouitarum Rex clauo Pileum capiti cuiusdam Legati affigi iussit, quòd rusticè caput texisset. Ita Sigismund. Batius *in Hist. Moschouir.* Sic etiam ob iniurias verbales Alexander Seuerus Legatos Parthorum in Phrygiam relegauit. Ita Herodian. *lib. 6.* Sic Stephanus Velachia Praefectus ex simili causa Legatos Fraccopi Tartatorum Principis ad necem damnauit. Ita Bodin. *de Republ. lib. 5. c. 6. n. 619.* & passim plura occurrunt exempla, quæ congerit Kochier *de Legato. cap. 42.* vbi inter alia apponit illud Oratoris Francisci I. Galliarum Regis, qui Mediolani propter homicidium capite plexus est. Et idè Philippus II. Hispaniarum Rex in famulos Legati Venetorum captis & fustigationis sententiam tulit, licet eos postea liberauerit, scribens ad omnes Principes se nolle Legatos suos immunitate muneris sanctiores esse, quin Legibus eorum Regni conueniri, & condemnari possint, si quando facinus quodpiam ab Officio, aut mandato sibi imposto alienum commisissent. Ita Francisc. Marsfelder *de Legato. lib. 2. differt. 13.* Vnde rectè, quicquid garriant aliqui, Theodatus ad Oratores Bizantinos, teste Procopio *lib. 1. de Bell. Goth.* respondit ius gentium tandiu Legatis seruandum esse, quoad ipsi iure Legationis abusi non fuerint: nam dignitas, & officium eos minime tueri debet, qui illo abutuntur, ut habetur *in l. iudices, C. de dignitatib. & leg. quouies eod. tit.* Et idè eleganter Fab. *in Declamat. 12.* sic ait. Sed Legatus fuisti? quid tamen ipsum? quid est aliud quàm rem tractare? Rem autem qui malè agit, ut arbitror lædit. An existimas hanc Legatis dari peccandi licentiam, ut quæcumque scelera in eo commiserint officio cum his omnibus hac vna lege decident? ô nimium inuidendam huius legationis conditionem, si tibi legem remisit! Ita ille.

4. Dicendum est itaque aliud esse Legatum violare? aliud Legatum, & eius famulos propter delicta punire: nam hoc vltimum secundum iura procedit, primum verò iniuria est. Non ergo vltimum, sed primum leges iuris gentium circa Legatos improbarunt. Et quidem ipse prius qui læsit gentium iura indignus est ut ipsi seruetur iuris gentium fides; nam privilegium amittit qui concessa sibi abutitur potestate, nec debet inde nasci occasio iniuriarum vnde iura nascuntur: Nec obstat quod Legatus non subsit ei ad quem est Legatus quodque personam Domini sui representat, ideoque crimen Maiestatis non committit. Nam rectè respondet Befoldus vbi infra *n. 20.*

K 2 quod

quod quis fortitur forum in loco delicti, & etiam hospes Peregrinus subditus eius est in cuius territorio versatur. *ex leg. 3. ff. de offic. pref.* Et idem plures opinatur hoc sancitum inueniri in *leg. non alias 24. ff. de iudiciis, & in leg. consensisse. 2. eod. tit. lib. 2. vbi* Glossa ex textu docet, & obseruat. Quod si Legati in Legatione ipsi vel eorum serui deliquerint, Romæ tenebuntur iudiciū pati. Et licet aliqui conentur probare delictū leg. loqui tantū de Legatis Prouincialibus, tamen Albericū Gentilem *lib. 2. de Legato. c. in Reinhardum in Theatro Politico p. 2. c. 40. n. 4. Christophorū Resoldum in Dissertat. Polit. Iuridica de Legatis cap. 5. n. 29. & Vayer de Legat. c. 9. dictam legem non alias*, etiam ad Legatos, de quibus loquimur, extendisse obseruo. Sed ne careat nostra sententia auctoritate Doctorum, scias illā docere Adamum Contzen *in Polit. lib. 7. c. 36. §. 5. cuius verba hīc apponere non graabor; sic enim asserit. Mihi sane non videtur ius Gentium Legato licentiam scelerum permittere, aut iniuria affectis defensionem auferre. Iudex Legati non est Princeps læsar nec Princeps Legati est Princeps læsar; Causa tamen est, cur meus Princeps Legatum puniat, non est causa, cur ad exterum Principem accusaturus ablegat. Legatus in loco delicti iudicatur, ego nullo meo merito ad externa tribunalia cogi non debeo. Iuris naturalis est, vt latro, fur, incendiarius ab eo Principe puniatur, cuius subditos vexauit. Latrocinia, furta, adulteria ex iure gentium penas habent constitutas: nulla enim gens tam barbata est, quæ non illis criminibus vltionem lege irrogarit. Legatus igitur ex iure gentium penam meretur; ille verò, cuius domum expilauit, vxorē violauit, nullo iure cogi potest, vt malefactorē Bizantij, aut alibi accuset; nec enim itineris longitudo, nec sumptus, nec iudiciorum ratio illud permittit; iure merito igitur Legatus iudicatur in loco, in quo peccasse cognoscitur. Quod si seditionē, tumultum, proditionē molitus sit, iam ius gentium prior ipse violauit, & iure punitur; stolidum enim esset ad suum Principem illū remittere, à quo facinorum non licentiam modò, sed etiā mandata habuit, quique præmia potius daturus est. Ius autem gentium Legationi innoxia tantummodò patrocinatur. Huc vsque Adamus Contzen; cuius sententiam ante illum docuerunt Arumæus *in decisionib. Academ. de iure publico vol. 2. discurs. 21. n. 48. & in Auream Bull. Discurs. 1. thes. 2. Brunus de Legato lib. 4. c. 4. & Christianus in Colleg. Polit. exercit. 11. n. 43. quorum verba infra referam. Idem etiam docent Reinhardus vbi sup. in Theatro Polit. part. 2. c. 40. per totum, Germonius de Legato lib. 3. c. 3. Paschalius de Legato c. 74. & 75. Cochier de Legat. c. 42. Farin. q. 112. n. 174. & Decianus volum. 2. lib. 7. c. 5. n. 27.**

5. Atque ex his patet responsio ad ea, quæ pro contraria sententia superius adducta sunt. Et primò ad auctoritatem Vayer, nempe inuolatum esse debere ius Legationis, non solum humano præsidio munitū, sed etiam diuino vallatum. Respondeo concedendo Legatos & eorum famulos iure gentium minime violandos esse. Vnde sic facientes in crimē læsæ maiestatis inciderent, vt ex pluribus probat Lusitanus Cabedo *p. 2. dec. 116. n. 2. & hanc esse iustam causam indicendi bellum tradit Coninch in 2. 2. disp. 31. dnb. 2. n. 24. & communiter Theologi. Vnde David 2. Regum. 10. ob violatos suos Legatos bellum intulit Ammonitis, & Legatorū iniuriæ fuerunt à Romanis bello Tarentino, Illyrico, Corinthio, & Mithridatico vindicatæ. Non tamen sequitur ex his Legatos propter delicta perpetrata non posse puniri: hoc enim toto cælo differt ab illo, cum puniatio criminis alicuius Legati implicet vt dici possit eius violatio: nam ista lædit iustitiam, illa verò colit & exequitur. Nec aliter sensisse*

Vayer dicendum est: nam ipse postea in e. 9. loquens cum Legato, ne famulos leditiosos secum gerat, citatam leg. non alias ff. de iudiciis adducit: ex qua asserit famulos Legatorū, si deliquerint, dominio Principis teneri. Stant igitur Doctores Galli pro nostra sententia.

6. De auctoritate verò Grofij & Kirchneri nihil curandum est, cum sit contra rationem & iura: & aduersus illos ex eisdem castris Commilitones opponam, vt clauo clauum retundam. Audiamus igitur Dominicum Arumæum *in Discursib. Academic. de iure publico vol. 2. discursu. 21. n. 48. vbi sic asserit. Ius autem non violandorum Legatorum tandiu seruandum est, quoad ius Legationis, honestatēque seruauerint. Hoc neglecto negligitur & illud; & per consequens non minus ob meritam causam, quàm huius muneris expertes plectendi erunt. Reatus siquidem omnem dignitatem excludit leg. 1. Cod. vbi Senatores, vel Clarissimi. Hinc suo merito Regum Oratores quandoque vltimo supplicio affecti iudicantur. A ianua ergo aberrant illi, qui ab omni penæ metu, & supplicio Legatos eximunt, nec facile ob iniuriam illatam teneri volunt, vt ipsorum priuilegiis securitati & iuri gentium cōpedes iniiciant. Quasi verò huiusmodi licentiam ius gentium violandi extenderent in perniciem ciuium, tum ipsius Principis, ad quem fuere missi. Huc vsque Arumæus. Sed non desinam etiam hīc apponere verba Christiani in Collegio Politico *Exercit. n. 43. vbi postquam enumerasset Priuilegia, & Leges gentium asserentes Legatos inuolatos esse debere, ita subdit. Verum ne istis priuilegiis abutantur Legati, sedulò curare debent, vt modestiā studeant, & intra limites se continent: alia si sua culpa in periculū incurrant, frustra immunitates prætenderent. istæ enim tantum competunt illis, qui officio Legatorum probè defunguntur. Sic ille. Qui etiam paulò post in 9. mordicus firmat Legatum omninò puniri posse, si delictum commiserit; quod à iure gentium improbetur, vel puniatur. Et tandem ad exempla Romanorum, & aliorum quæ in contrarium adducta sunt, Respondeo Legatos illos facinorosos liberos fuisse dimissos non ex defectu legitimæ potestatis, sed ex defectu voluntatis: vt rectè obseruant Christoph. Besold. *in Dissert. Polit. Iuridica de Legatis, c. 5. n. 19. Reinhard. in Theatro Polit. p. 2. c. 40. n. 20. Arumæus ad Auream Bullam, discurs. 1. concl. 1. & de iure publico, vol. 1. discurs. 29. conclus. 12. Poterant igitur in rigore Romani, & alij sine violatione iuris gentium Legatos eorumque famulos punire, noluerunt verò ex rationibus tunc eis bene visis. Non valet igitur hoc argumentum. Aliqui Principes noluerunt ipsi puniri Legatos, vel eorum famulos delinquentes, ergo non poterant; quia aliquando licet multa liceant, tamen nec illa fieri quis vult, nec aliquando ratione circumstantiarum expedit.***

7. Verum omnia suprädicta admittenda sunt in Legatis Principum læcularium, nam Nunciij & Legati Summi Pontificis, non solum ipsi, de quo nulla apud Catholicos oriri potest dubitatio: sed etiam eorum famuli laici per Sacros Canones, & per oracula Pontificia Pauli V. & Urbani VII. nunc feliciter regnantis à seculari potestate ex alio capite exempti sūt. Vt ego satis firmam supra in Disputatione Apologetica contra Moscosum. Vnde nescio quo pacto potuerit, teste Octauiano Maggio de Legato *lib. 1. c. 1. quidam Rex Clementis V. Pontificis Maximi Legatum carceribus mancipare, qui erat ad eum missus, Christianum vt Regem ad arma in Turcas vocaret. lege tantum* Dicendum est igitur processisse de facto, & nō de iure. Nota tamen quod post hæc scripta, & Romæ cum multis communicata, noster P. Paqualigus edidit suas Decisiones Morales & in *Decis. 508. per totam omnia* suprädicta

Vt in annot. seq.

Sup. hoc in omnibus Ref. quæ hic sunt infra in tr. 8. per totum, vbi latissime, sed Ref. 2. &c.

supradicta late confirmat cum Doctõibus à me superius citatis, quibus nunc addo iterum Christophorum Beldum in Politica lib. 1. c. 11. n. 30. & de iure Ordinibusque civium Dissert. 2. c. 7. n. 5. Bechtium de severitate & saluo conductu Theaur. 181. 183. & Hotomannum de Legato cap. 4. num. 3. Paschaliu de Legato cap. 74. & sequent. Kirchneru de Legato lib. 2. cap. 1. Keckermannu disput. Pract. 33. problem. 11. & sequent. & alios penes ipsos.

RESOL. XXI V.

Utrum Episcopi & Ecclesiastici tanquam inobedientes mandatis Regis, vel ex aliis delictis possint expelli à Regno?

Et an in dicto casu tam Principes, quam Consiliarii id consulentes incurrant in excommunicationem vnde citam Bulla Cæne? Ex part. 1. tract. 2. Resolut. 18. alias 17.

Sup. hoc in Res. 2. & 3. ad doctrinam Res. 21. si quæritur §. 2. ad §. 7. & in tom. 7. tit. 6. Res. 4.

§. 1. Affirmatiuè respondet Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 2. cap. 20. num. 66. ubi sic ait: [Es advertir, que esta obediencia à los Reales mandados liga, y comprende tambien à los Obispos, y Prelados, y otras personas Ecclesiasticas, quando se les manda comparecer, ò otras cosas permitidas por cuya contumacia, y transgressiõ puden los dichos Ecclesiasticos ser echados de los Reynos.] Idem docuit Callistus Ramires in tract. de lege regia, §. 27. n. 12. Ioan de Heula in Curia Philippica, part. 1. §. 5. num. 35. Pereira de manu regia cap. 12. num. 12. Humadain leg. 65. tit. 5. part. 1. in Glossa 8. fol. mibi 17. col. 4. Ceuallos tract. de cognit. per viam violentia, Glossa 6. num. 65. Azueudus tom. 2. lib. 4. tit. 1. leg. 4. num. 12. Cenedo in questionibus canonicis, quest. 45. num. 24. & alios penes ipsos, & Bobadillam, ubi supra cap. 18. num. 63.

2. Sed hanc sententiam, & merito reprobat ex Iuriconsultis Hispanis vir doctus, & pius Valenzuela in defen. monitor. Pauli V. part. 4. num. 101. & semper mihi summopere displicuit: nam concedo supradictis Doctõibus, Ecclesiasticos esse adstrictos obedire mandatis Principum sæcularium, & seruare eorum leges: quoniam partes sunt reipublicæ eundemque communem Regem habent; sed vi directiua, ita vt non obediendo possint Principes illos punire. Ita Molina tom. 1. tract. 2. disp. 3. concl. 6. Becanus in summ. Theolog. part. 2. tract. 3. c. 1. sect. 11. nu. 11. Valquez in p. 2. tom. 2. disp. 167. toto cap. 4. præter illos, quos citat & sequitur Bonacina tract. de legib. disp. 1. q. 1. punct. 6. n. 29. & alij communitet.

3. Nec valet dicere cum Olibano de iure fisci, c. 9. num. 28. Bobadilla, Ceuallo, Cenedo, & aliis, hoc esse verum, si Principes expellerent Ecclesiasticos à suis regnis per viam iurisdictionis contentiosæ, & iudicialis; sed ipsi hoc faciunt per viam iurisdictionis æconomicae, & politicae, sicut paterfamilias potest expellere, & de factõ expellit famulum Clericum inobedientem, seu domum perturbantem. Respondeo hanc distinctionem esse chimericam in casu nostro, & exemplum, quod adducit, non facit ad rem. Nam paterfamilias ipse constituit famulum Clericum ad seruiendum domui suæ; idè potest ad placitum suum, illum non solum inobedientem, & domum perturbantem, sed etiam inobedientem, & pacificum expellere: neque illi facit iniuriam, cum talis Clericus non habeat vllum ius commorandi in domo sua. Sed Clerici, Prælati, & Episcopi à Summo Pontifice constituuntur in regnis ad seruitium, &

regimen Ecclesiarum: vnde, si in aliqua re delinquant, non possunt illos Principes sæculares expellere, quia habent ius commorandi in eorum regnis, non solum vt ciues; sed vt personæ constitutæ à Summo Pontifice ad seruitium, & gubernationem dictarum Ecclesiarum, ad quem spectat de omni iure illos, si in aliquo deliquerint, punire: & hac de causa dixit Belletrus in disquis. cler. tit. de favore Clericorum personali, §. 5. num. 3. p. 1. non posse Principem expellere Clericum, si aliquam Ecclesiam obtinuit à Papa in ipsius dominio, nisi de licentia ipsius Papæ. Et hæc opinio iam est determinata in Bulla Cæne.

4. Vnde Principes expellentes Episcopos à suis Dioccesibus, & Consiliarii id consulentes incurrant in excommunicationem vnde citam supradictam Bullam, vt communiter obseruant Theologi, & præsertim ex nostra Religione Megala in 3. p. lib. 3. c. 11. n. 4. q. 1. Duardus in Bulla Cæne, lib. 2. canon. 11. q. 9. ex Societate Iesv Scotia in Bull. Pon. Epir. c. 66. Theor. 220. Filliuc. tom. 1. tr. 16. c. 9. n. 247. Suarez de censuris, disp. 21. sect. 2. n. 70. Reginald. in practi, tom. 1. lib. 9. c. 20. n. 313. Henriquez lib. 1. c. 12. n. 6. & in Glossa littera V. ex Dominicanorum familia doctissimus Soufa in Bulla Cæne, c. 12. in notat ad text. n. 3. & disp. 57. Idem docet Altherius de censuris, tom. 1. disp. 12. lib. 5. c. 4. §. quod verum est. Gambacurt. tract. de cas. reseru. c. 11. n. 4. Sayrus de censuris, lib. 3. c. 15. n. 8. Belletrus in disquis. cler. p. 1. tit. 3. §. 2. num. 26. Corolianus in Bulla Cæne, excomm. 11. & ante illos Nauarrus in Manuali, c. 27. n. 67. quem postea sequurur est pius, & doctus Iuriconsultus Martha de iuris. p. 2. c. 34. n. 24. quicquid nimis audacter sentiat Pereira ubi supra, & Salzedus in Addit. ad pract. crim. Diaz c. 102. ita vt ex ipsis Iuriconsultis Hispanis non audeat talem sententiam consulere Ioseph Sesse de inhibitionibus, c. 8. §. 4. n. 103. & 104. & periculofam vocat Ioan de Heula in Curia Philippica, p. 3. §. 34. 30.

5. Nec valet dicere: Ergo Principes debent impune in regnis suis relinquere Episcopos, & Clericos seditiosos, & perturbantes pacem, & rempublicam: nam respondeo, quod in similibus casibus Episcopi, & Clerici possunt à Summo Pontifice, & à suis Iudicibus reprimi, ac puniri, id iuste poscentes Principes ad bonum publicum; quod si tanta adesset necessitas, quod clarè, & euidenter periculum esset in mora; tunc, vt notat Molina tom. 1. tract. 2. disp. 31. concl. 4. Salas de legib. tr. 14. disp. 14. sect. 9. n. 111. Tanner in 2. 2. disp. 4. q. 4. dub. 1. n. 30. aduersus Clericos, & Episcopos per modam iustæ defensionis liceret Principi sæculari facere id quod recta ratio ad impediendum damnum reipublicæ imminens, necessarium esse dictauerit. Et idè Ceuallos mutans sententiam ubi supra tract. de cognit. per viam viol. p. 2. q. 77. n. 9. & Vgolinus in Bulla Cæne, c. 11. part. 2. vers. aut §. 1. nu. 3. §. in fin. docuit, tunc Principes sæculares posse Episcopos expellere à regno, & suis Dioccesibus, sine timore excommunicationis, quando id faciunt de licentia Romani Pontificis, vel quando grane scandalum, & periculum reipublicæ timetur; quod vt moraliter contingat, vix credi potest, Romanus Pontifex consuli non potest; quod, etiam loquens de Clerico docuit Salsedo in pract. Bernardi Diaz cap. 141. lit. B. Et ratio est: quia, quando non adesset periculum in mora; non habet locum modus iustæ defensionis; nam conditio necessaria ad iustam defensionem est, vt efficiatur cum moderamine inculpate tutelæ; sed quando Princeps potest à Summo Pontifice, vel Prælato Ecclesiastico defensionem postulare, non inculpate se defendit: ergo &c. Vide Suarez contra Regem Angliæ, lib. 4. cap. 34. & alios.

Sup. hoc periculo, & mora in Res. seq. verum, & infra Res. 92. §. Ad id. & in Res. 110. prope finem, vers. quod casus.

Sup. hoc in Resolutio- nibus not. primæ huius Res.